

С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.
Д.АСФЕНДИЯРОВА

Қалыпты анатомия модулі

СӨЖ

ТАҚЫРЫБЫ: *Иммундық жүйенің шеткі
мушелері.*

Орындаған: Жылқыбай А.Т
Қабылдаған: м.ғ.д, профессор
Дүйсембаева Ә.Т.

Факультет: Жалпы медицина
Группа: ЖМ14-015-2к

Алматы 2016

ЖОСПА

Р:

1. Кіріспе
2. Негізгі бөлім
 - А)иммунды жүйе
 - Б)бадамша без
 - В)лимфа түйіндері
 - Г)көкбауыр
 - Д)тимус
- 3.Қорытынды

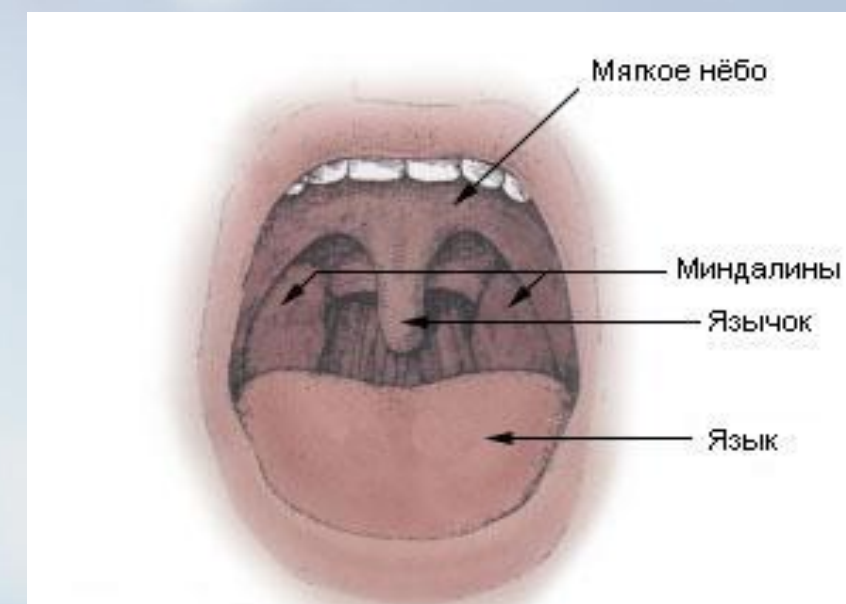
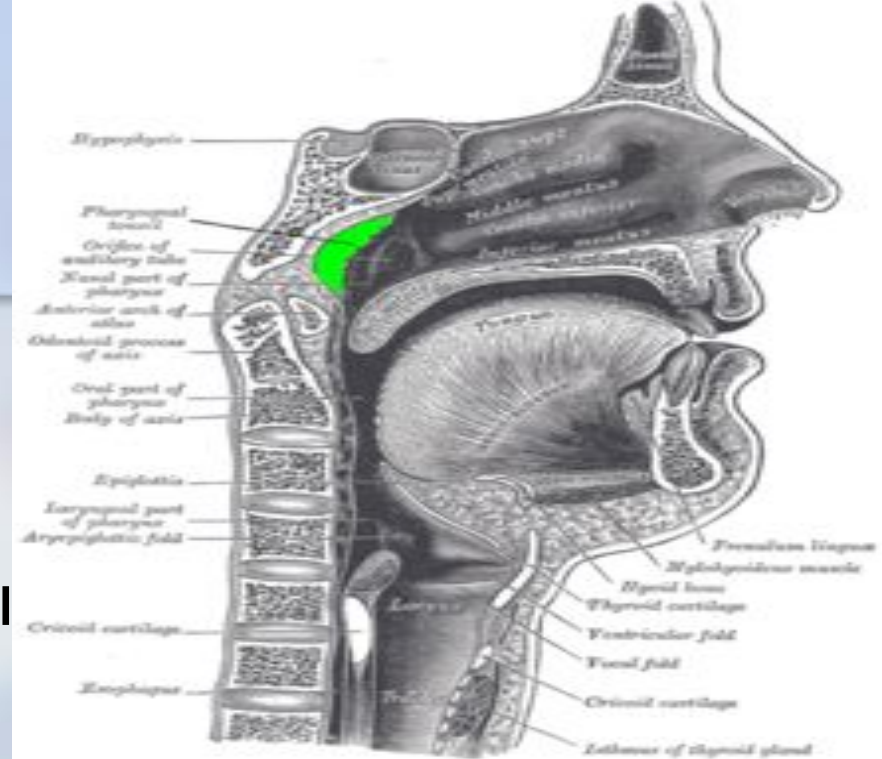

Иммунды жүйе — барлық лимфоидты организмдер мен организмдегі торшалар жинағы. Ерекше иммундық қорғаныс механизмдеріне жауапты болып табылады.

Иммундық жүйенің шеткі мүшелеріне - бадамша бездер, лимфа түйіндері, көкбауыр, соқырішек және т. б. жатады. Жұтқыншақтың сілемейлі қабығында 6 бадамша без шоғырланған

Бадамша, миндалины (tonsillae) — [мұрын](#), [жұтқыншақ](#), [ауыз](#) қуысының аралықтарына орналасқан [бездер](#). Бадамша лимфоидты тіндерден құралады, иммундық жүйеге жатады және организмді қоршаған ортаның зиянды микробтарынан қорғайды. Сәбилерде, жасөспірімдерде Бадамша жақсы қорғаныс қызметін атқарады

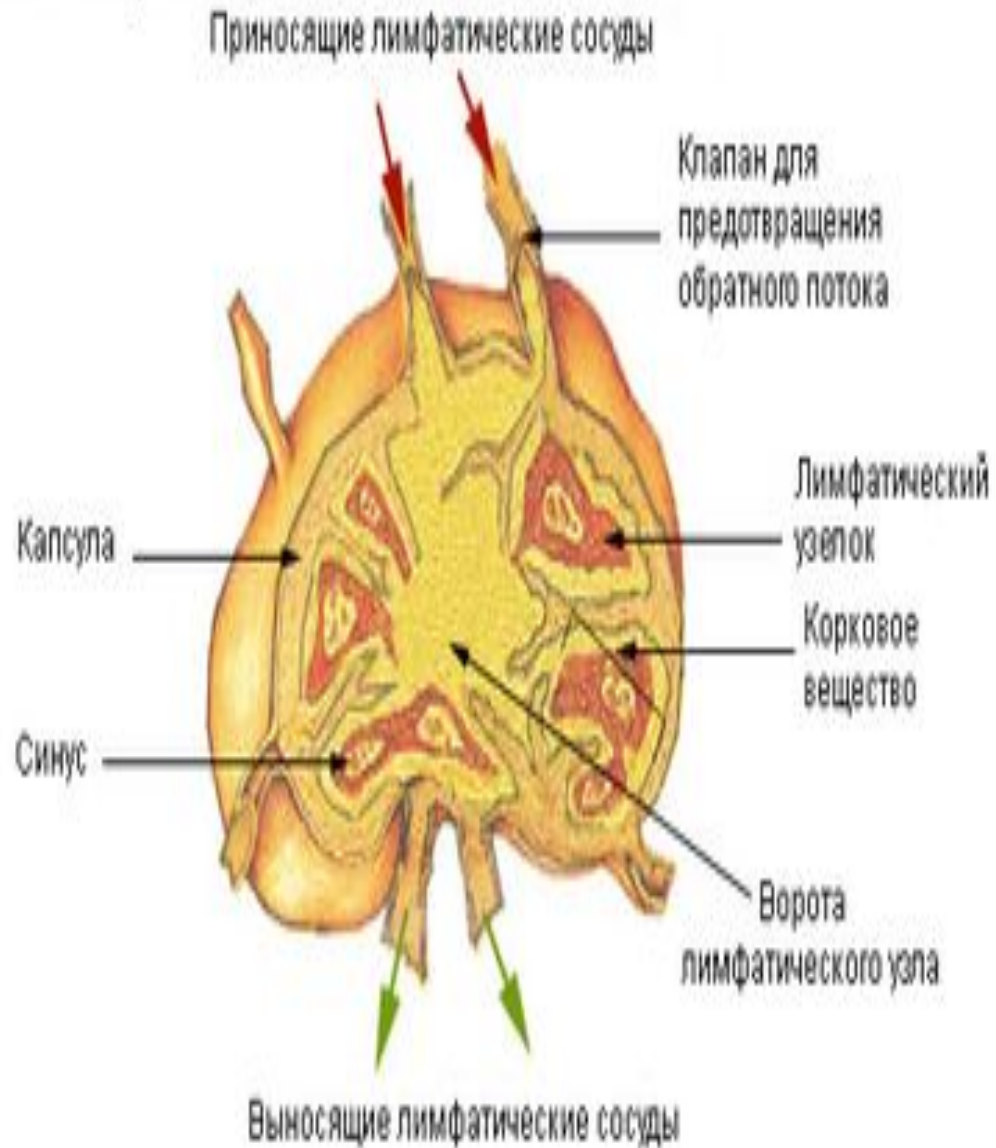

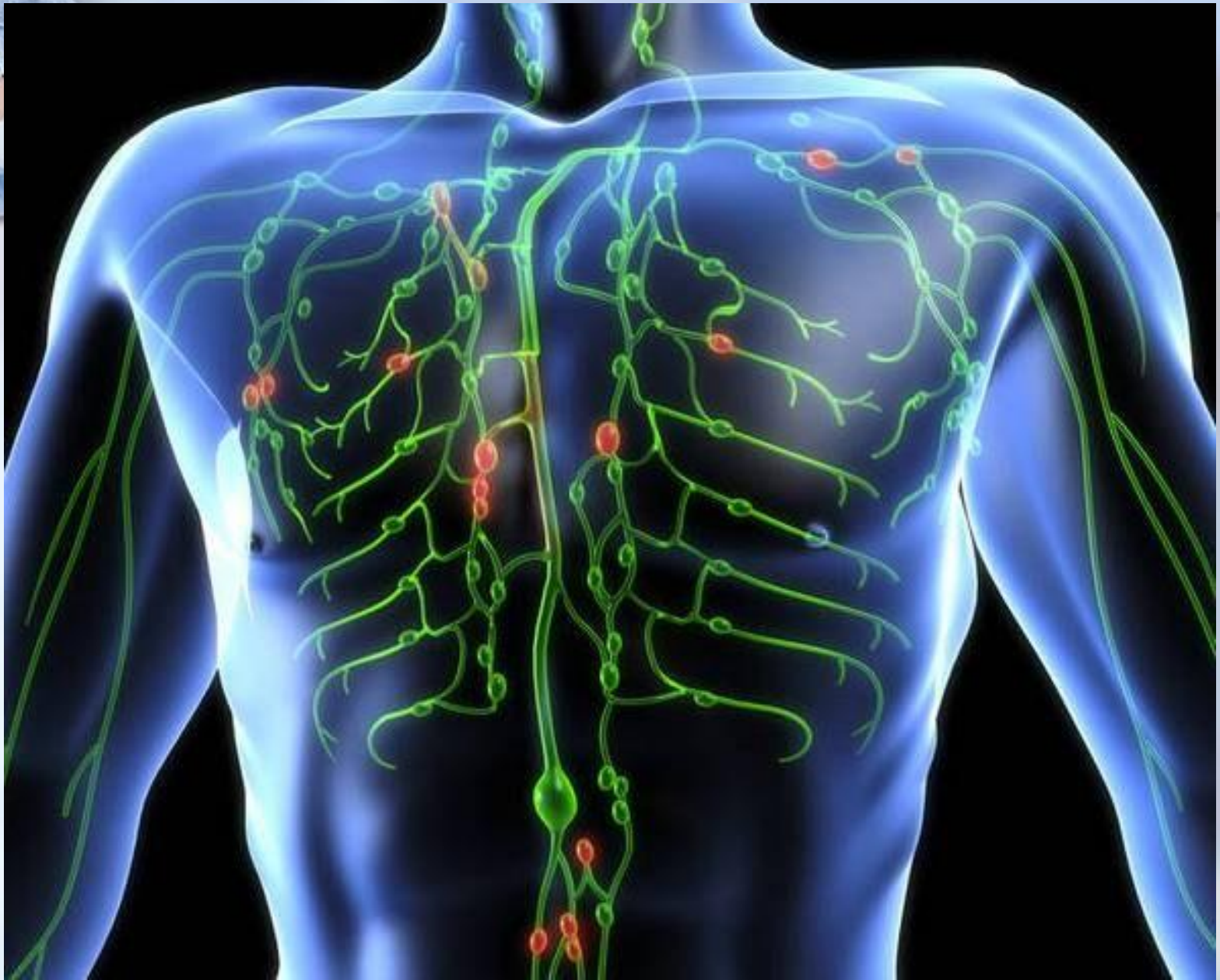
Ересек адамдарда лимфоид тіндерінің бірте-бірте дәнекер тіндеріне айналуына байланысты Бадамшаның қорғаушы қасиеттері азаяды. Бадамша таңдай, тіл, жұтқыншақ, түтіктік Бадамшалары болып ажыратылады. Таңдай Бадамшасы жұп болады, көмейдің (ауыз қуысының жұтқыншаққа өтетін шекарасы) екі бүйірінде, ал тіл Бадамшасы сыңар болады, тілдің түбірінде, шырышты қабық астында орналасады. Бадамшалар жұтқыншақтың мұрын бөлігінде және есту түтігінің жұтқыншаққа ашылатын тесігін қоршай орналасады. Бадамша асқынғанда жұтыну, тыныс алу қиындайды.

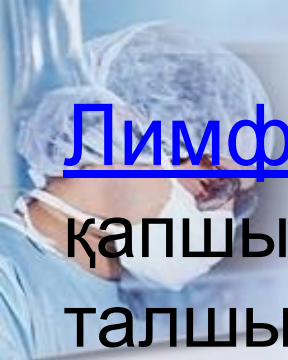

Лимфа түйіндері -
(*nodi lymphatici*, [лат. nodi](#)
- түйін, *lympha* - таза су,
ылғал) - пішіні дөңгелек
немесе сопақша
келген, [лимфа](#)
тамырларының
бойында орналасқан,
лимфоциттердің түзілу
процесі
(лимфоцитопозэ)
жүретін шеткі қантұзу
мүшесі

Строение лимфатического узла

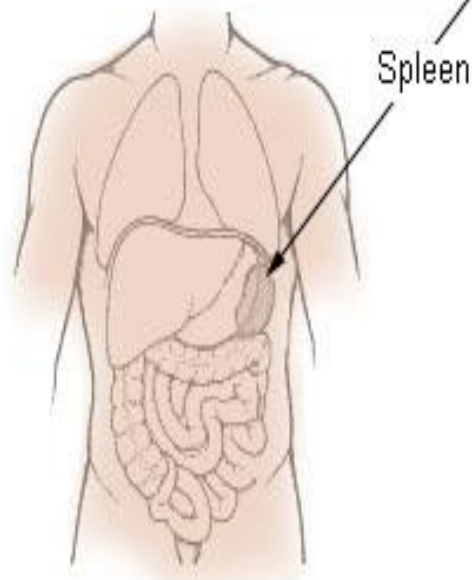
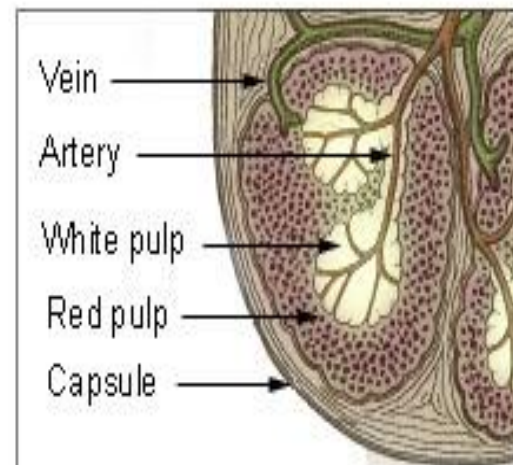

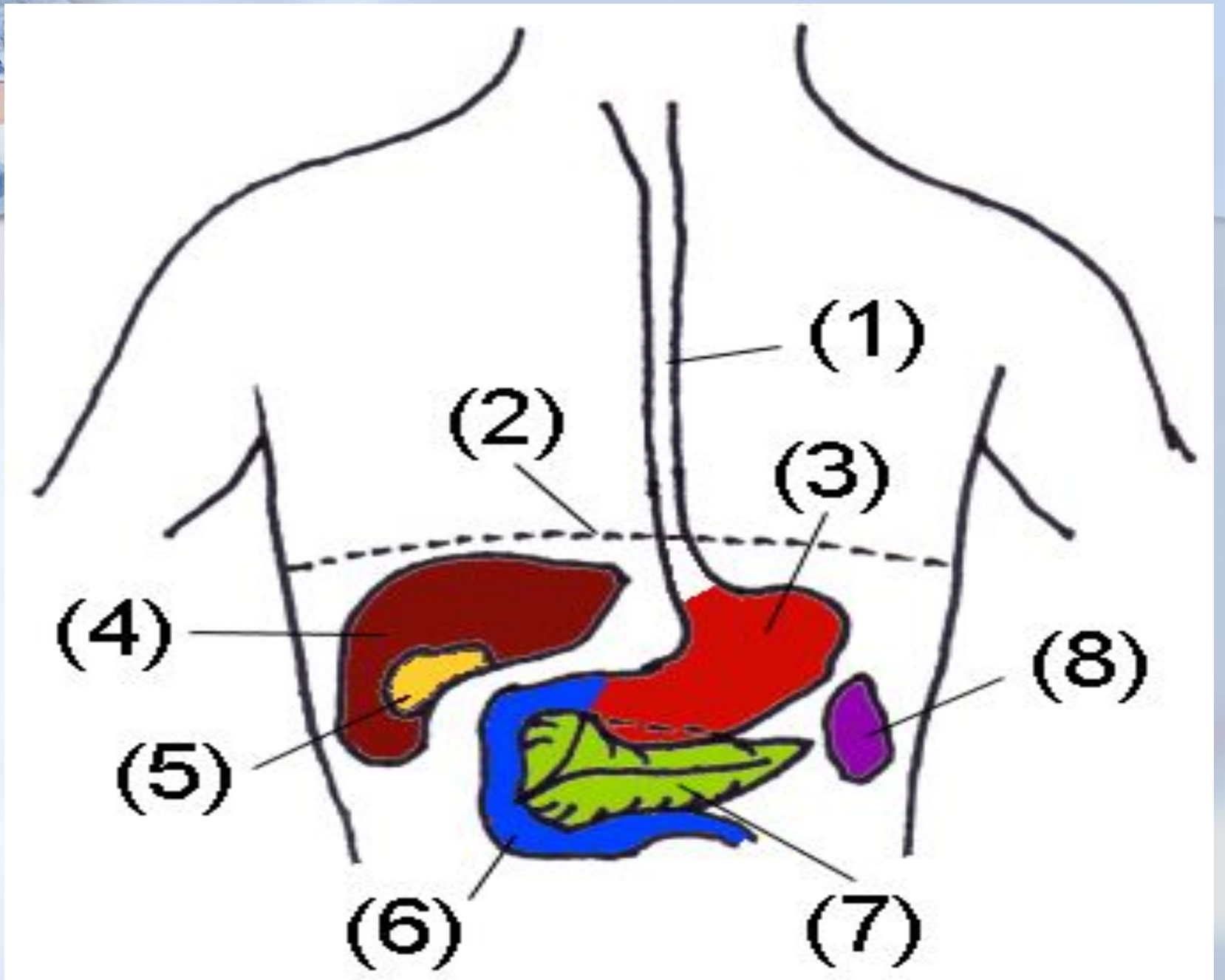
Лимфа түйіндері - сыртынан дәнекер ұлпалық қапшықпен қапталған. Ол коллаген талшықтарынан, аздаған эластин талшықтарынан және миоциттерден құралған. Дәнекерұлпалық қапшықтан лимфа түйіндері ішіне тарала енетін дәнекерұлпалық перделікгер бір-бірімен торлана жалғасып, лимфа түйіндерінің негізін (стромасын) құрайды. Олардың аралықтарында лимфа түйінінің негізгі қызметтерін атқаратын оның паренхимасы орналасады. Лимфа түйіндері сыртқы — қыртысты заттан, ішкі — бозғылт заттан және осы заттардың аралығындағы — қыртысмаңы (паракортикальды) аймақтан тұрады.

Көкбауыр(spleen) - құрсақ қуысының жоғары бөлігінің сол жағындағы 9-11 қабырғалардың тұсында орналасқан сыңар мүше. Оның ұзындығы шамамен 10-14 см, ені 6-10 см, қалыңдығы 3-4 см, салмағы 150- 200 г. Көкбауырда қан жасушалары түзіледі әрі уақытша сақталады. Сонымен бірге көкбауырда тіршілігін жойған [эритроциттер](#) жиналады.

Spleen

Айырша

без (грек, *thymus* — тимус) —

омыртқалы [жануарла](#)

[р](#) мен [адам](#) организм

деріндегі иммундық

жүйенің қалыптасуы

мен оның қызметінің

толық атқарылуын

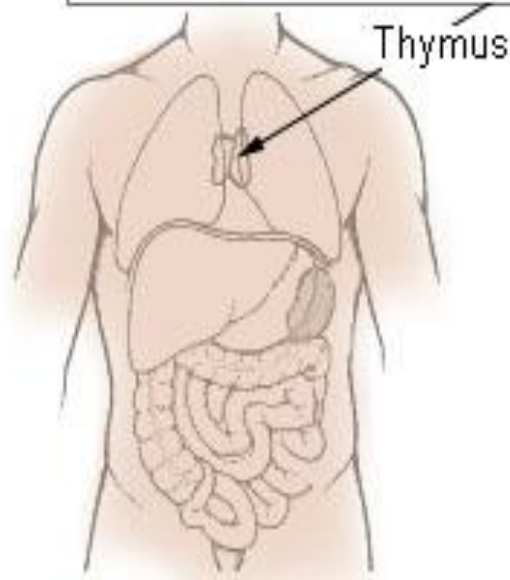
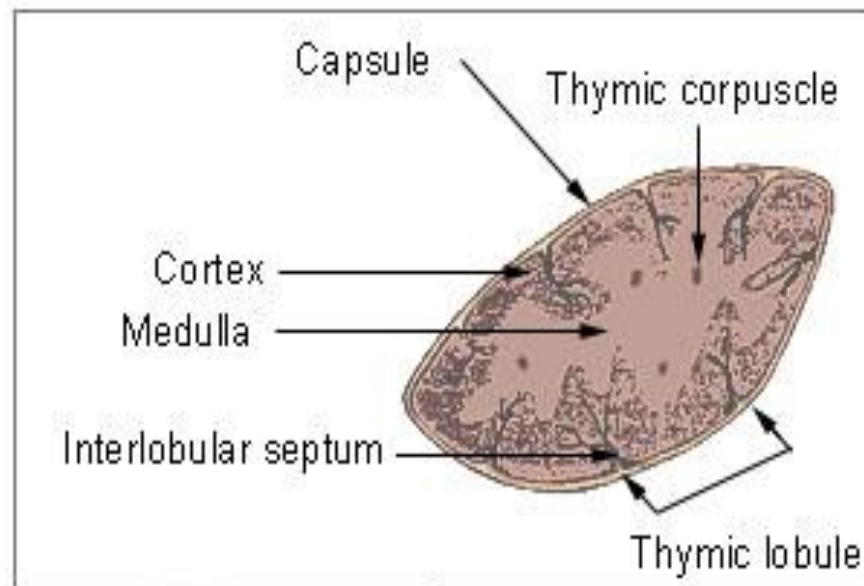
қамтамасыз ететін

без. Айырша без

иммундық жүйенің

орталық мүшесіне

жатады

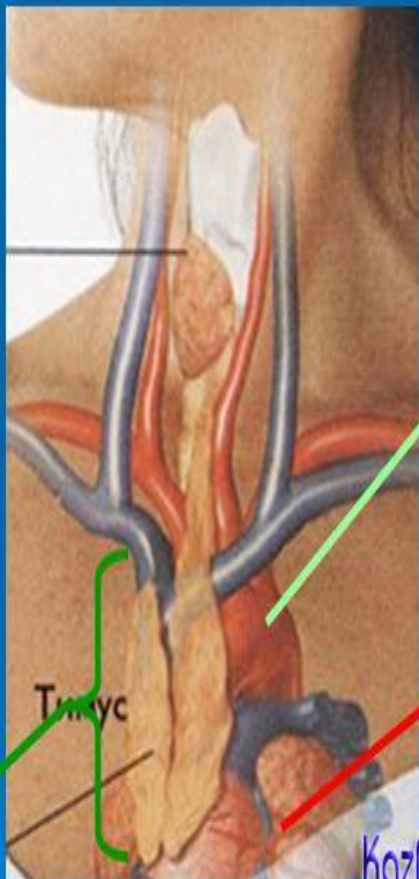
Thymus

Тимустың анатомиялық орналасуы.

Қалқанша без

Аорта
доғасы.

Жүрек.

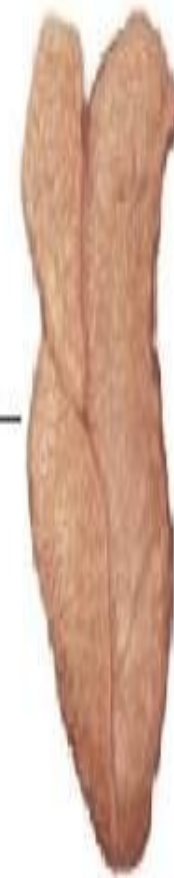
ТИМУС

KazMedic.kz

қазақ тіліндегі медицина

ТИМУС

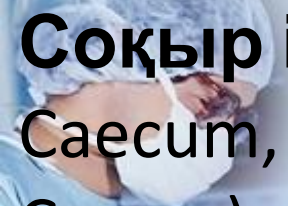

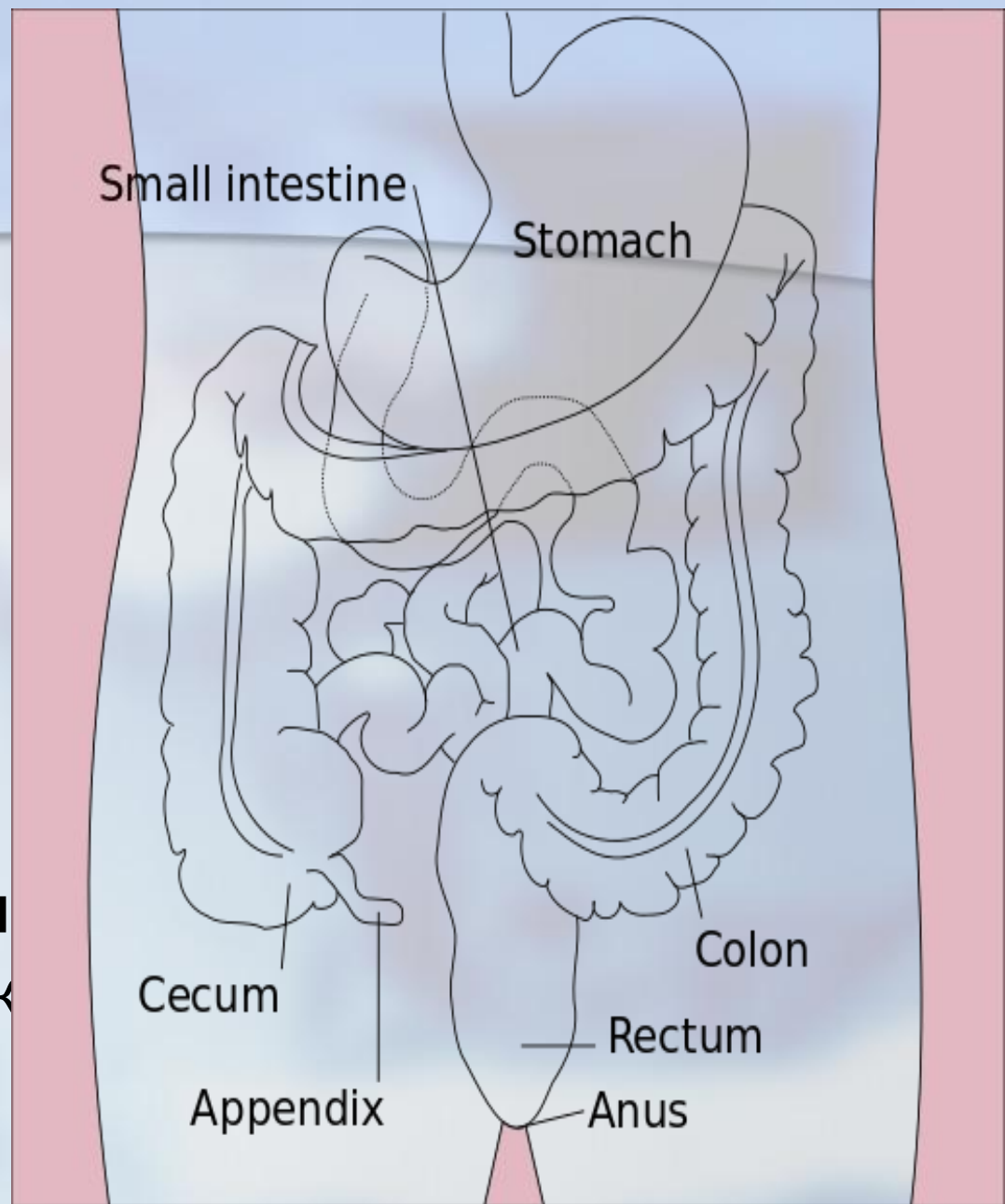
Тимустың негізгі қызметтері:

Иммундық. Негізгі иммундық өнімдері: Т-лимфоцит; Т-эффектор, хел пер; супрессорлары арқылы тікелей иммундық процестерге қатысады.

Секрециялық. Тимустың эпителиальды жасушаларының негізгі гормондары: тимозин, тимопоэтин, тимикалық сарысулық фактор т.б

Соқыр ішек (лат.: Caecum, Coecum немесе Cecum) — бұл аппендикстің, іштің оң жақ төменгі бөлігінде тоқ ішекке жанаса жалғаса біткен ұзындығы саусақтай қалташаның қабынуынан пайда болатын ауру. Қабынған аппендикс жарылып, көк еттің тоқ ішек — талаурауына соқтыруы мүмкін.

Қорытынды

Иммунды жүйе-организмнің жұқпалы ауруларға және табиғи жай заттардың зиянды әсеріне қарсы тұру қабілеттілігін қамтамасыз етеді, қызметті қалпынан өзгергенде адам ауруларға тез ұшырайды

Пайдаланылған

әдебиеттер:

1. <http://kazmedic.kz/archives/1547>
2. <https://kk.wikipedia.org/wiki/Иммун>
3. <http://www.psyworld.ru/for-students/lectures/anatomy-and-physiology-of-a-childrens-organism/>
4. Сапин М.Р. «Анатомия и физиология детей и подростков»; «Академия»
5. <https://kk.wikipedia.org/wiki/>